

اظهار نظر کارشناسی درباره:
«طرح ساماندهی سیاست‌های حمایتی»

مشخصات طرح

دوره یازدهم - سال اول

شماره ثبت:

۶۱

شماره چاپ:

تاریخ چاپ:

معاونت پژوهش‌های

اقتصادی

دفتر مطالعات بخش

عمومی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۳۰۱۷۸۴۵

تاریخ انتشار:

۱۴۰۰/۸/۱۸

۱. متن طرح

دائمی شدن بند «ح» تبصره «۱۷» قانون بودجه سال ۱۳۹۹:

بند «ح» تبصره «۱۷» قانون بودجه سال ۱۳۹۹:

کلیه دستگاه‌های موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه ششم توسعه از جمله نهادهای عمومی غیردولتی و بنیادها که به هر شکل از اقشار آسیب‌پذیر حمایت می‌کنند، مکلفند تمامی حمایت‌ها و کمک‌های خود را به تفکیک شماره (کد) ملی فرد دریافت‌کننده حمایت، در سامانه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ثبت‌نمایند. به‌منظور ساماندهی و کارآمدسازی سیاست‌های حمایتی، اطلاعات سامانه در اختیار تمامی دستگاه‌های فوق قرار می‌گیرد. پس از ثبت اطلاعات، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است امکان استعلام استحقاق‌سنجی افراد دریافت‌کننده حمایت را در اختیار نهادهای حمایت‌کننده قرار دهد.

۱. آن بخش از هزینه‌های مؤسسات خیریه خصوصی که به اشخاص پرداخت می‌شود تنها در صورت ثبت در سامانه مذکور از معافیت‌های مالیاتی برخوردار می‌شوند.

۲. بانک‌ها و مؤسسات اعتباری خصوصی و دولتی مکلفند تسهیلات قرض‌الحسنه پرداخت شده را به تفکیک شماره (کد) ملی در سامانه مذکور ثبت نمایند.

۳. وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است امکان ثبت اطلاعات حمایت‌های انجام شده و همچنین استعلام استحقاق‌سنجی افراد را برای مؤسسات خیریه مردم‌نهاد نیز فراهم نماید.

۲. نظر کارشناسی

حمایت از اقشار آسیب‌پذیر در کشور ما را نهادهای متعدد دولتی و خصوصی انجام می‌دهند. تعدد نهادهای حمایت‌کننده از طرفی یک فرصت به‌شمار می‌رود و از طرف دیگر (در صورت عدم هماهنگی) می‌تواند چالش‌زا باشد. شمار بالای دستگاه‌هایی که خود را مسئول رسیدگی به امور نیازمندان جامعه می‌دانند به افزایش حجم کل پرداخت‌های انتقالی نقدی و غیرنقدی به دهک‌های فقیر منجر می‌شود و فرایند فقرزدایی را تسریع می‌کند؛ منابع مالی که از طریق مشارکت نهادهای مختلف در جهت فقرزدایی هزینه می‌شود نقش مهمی در بازتوزیع درآمد و ثروت ایفا می‌کند. اما از نظر هماهنگی، به‌دلیل آنکه هریک از دستگاه‌ها، نهادها و مؤسسات خیریه به‌طور جداگانه، جزیره‌ای و بدون هماهنگی اقدام به کمک می‌کنند و بررسی‌های لازم در زمینه شناسایی نیازمندان واقعی و توزیع عادلانه کمک‌ها صورت نمی‌پذیرد؛ منابع مالی

قابل توجهی صرف فقرزدایی می‌شود اما کارآمدی این اقدامات با نقطه مطلوب فاصله دارد. طرح حاضر در نظر دارد تا از طریق ثبت حمایت‌های انجام شده از نیازمندان، وضعیت تخصیص تسهیلات و کمک‌های حمایتی را مشاهده‌پذیر کند. رصدپذیری این حمایت‌ها می‌تواند مانع از دریافت‌های مکرر شود و تصویر دقیق‌تری از وضعیت رفاهی خانوارهای نیازمند ارائه دهد. همچنین شفافیت در پرداخت به کد ملی، مانع از پولشویی و ابهام در صورت‌های مالی مؤسسات خیریه شده و پرداخت به نیازمند واقعی را قابل شناسایی می‌کند.

در ادامه طرح مورد نظر از جنبه‌های توزیع ناعادلانه کمک‌های حمایتی، عدم هدف‌گیری دقیق، کمک به شناسایی نیازمندان، شفافیت و تکلیف قانونی وزارت رفاه بر تشکیل و ساماندهی پایگاه‌های اطلاعاتی بررسی می‌شود.

۱-۲. توزیع ناعادلانه کمک‌های حمایتی

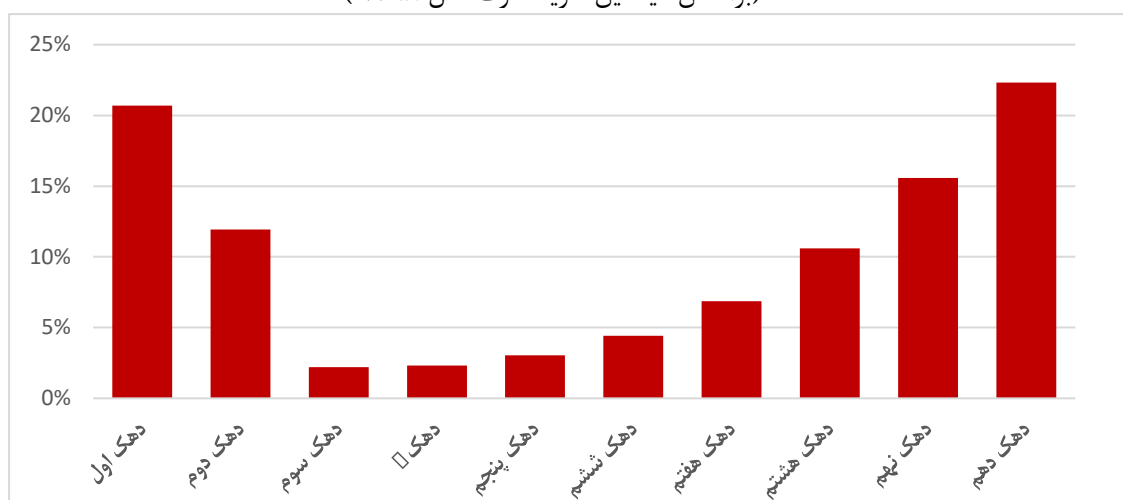
توزیع ناعادلانه و ناهماهنگ این کمک‌ها موجب شده برخی افراد همزمان از چند نهاد، حمایت نقدی و کالایی دریافت کنند. این در حالی است که دیگر خانوارهای فقیر هم‌سطح، بعضاً مشمول هیچ حمایتی نیستند. براساس برآورد صورت گرفته مبتنی بر اطلاعات میانگین خرید انجام شده با استفاده از کارت بانکی، حدود ۲۱ درصد از جمعیت دهک اول و ۱۲ درصد از جمعیت دهک دوم افرادی که کمترین خرید را داشته‌اند نه یارانه می‌گیرند و نه تحت پوشش کمیته امداد و بهزیستی هستند. از این منظر می‌توان عنوان کرد که دریافت حمایت از چندین نهاد عدالت افقی و عمودی را نقض می‌کند. عدالت افقی به معنای حمایت یکسان از افراد با شرایط یکسان است. اگر بخشی از نیازمندان از چند نهاد حمایت دریافت کنند و عده‌ای دیگر با وجود اینکه در سطح محرومیت مشابه قرار دارند، مورد حمایت هیچ نهادی قرار نگیرند، عدالت افقی در بازتوزیع نقض می‌شود. عدالت عمودی به معنای حمایت بیشتر از افراد فقیرتر و حمایت کمتر از افراد با شدت فقر کمتر است و در ساختار حمایت غیرمتوازن کنونی در صورتی که افراد با سطح رفاه پایین‌تر، کمک‌هایی برابر یا حتی کمتر از افرادی با وضعیت رفاهی بهتر از خود دریافت کنند این جنبه از عدالت بازتوزیعی نیز نقض می‌شود. سامانه متمرکز ثبت مساعدت‌های اجتماعی می‌تواند مانع از دریافت مکرر و نقض عدالت افقی و عمودی شود.

۲-۲. عدم هدف‌گیری دقیق کمک‌های حمایتی

نتایج برآوردهای انجام شده بیانگر این موضوع است که فرایند شناسایی محرومان در کشور ما چندان دقیق نیست و با خطای شمول و خطای استثنا همراه است. خطای استثنا به شرایطی اطلاق می‌شود که نیازمندان حائز شرایط، مورد شناسایی و حمایت قرار نمی‌گیرند. خطای شمول به معنای تحت حمایت قرار دادن غیرفقر است و مقابل مفهوم خطای استثنا قرار می‌گیرد. نحوه شناسایی نیازمندان می‌بایست به گونه‌ای باشد که خطای شمول و خطای استثنا در آن به کمترین حد ممکن برسد یعنی اولاً، هیچ نیازمندی از قلم نیافتد و از دریافت حمایت‌ها محروم نشود (خطای استثنا کاهش یابد) و ثانیاً، هیچ غیرنیازمندی نتواند نهاد حمایتی را فریب داده و از یک یا چند نهاد حمایتی کمک دریافت کند (خطای شمول کاهش یابد).

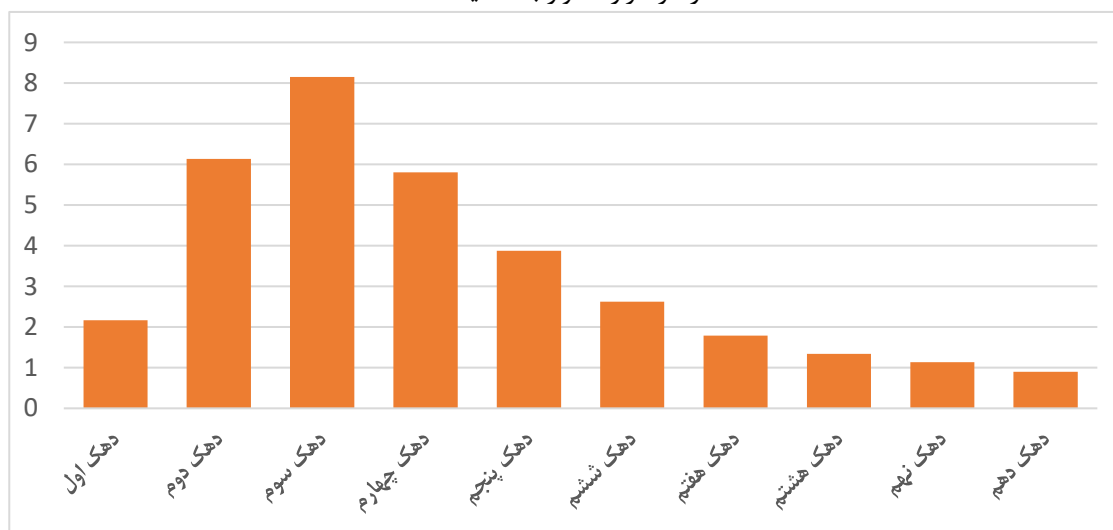
نمودار ۱ توزیع جمعیتی از هر دهک را نشان می‌دهد که نه یارانه دریافت می‌کنند و نه تحت پوشش نهادهای حمایتی (کمیته امداد و بهزیستی) قرار دارند. این شواهد براساس دهک‌بندی آماری خانوارها بر مبنای میانگین خرید کارت بانکی در سال‌های ۱۳۹۸ صورت گرفته است (منبع: پایگاه رفاه ایرانیان). نتایج نشان می‌دهد نسبت بالایی از دو دهک نخست جامعه، هم یارانه نمی‌گیرند و هم تحت پوشش نهادهای حمایتی و یارانه نقدی قرار ندارند. در واقع خطای استثنا (عدم شمول نیازمندان) در نظام حمایتی کشور قابل توجه است.

نمودار ۱. نسبت جمعیت هر دهک که تحت پوشش یارانه نقدی و نهادهای حمایتی نیستند
(براساس میانگین خرید کارت سال ۱۳۹۸)

از سوی دیگر برمبنای برآوردهای صورت گرفته مبتنی بر آمار پایگاه رفاه ایرانیان، نمودار ۲ توزیع خانوارهایی را که همزمان تحت پوشش کمیته امداد و بهزیستی (مستمری‌بگیر) هستند (به‌ازای هر ۱۰۰۰ خانوار) و در هر دهک، نشان می‌دهد.

نمودار ۲. تعداد خانوارهایی که همزمان تحت پوشش کمیته امداد و بهزیستی قرار دارند
(از هر هزار خانوار به تفکیک دهک)

در دهک اول، ۲ خانوار از هر ۱۰۰۰ خانوار همزمان تحت پوشش کمیته امداد و بهزیستی قرار دارند در صورتی که در دهک سوم که نیازمندی کمتری دارند، ۸ خانوار از هر هزار خانوار تحت پوشش هر دو نهاد حمایتی هستند. این شواهد، مؤید آن است که خطای شمول در نظام حمایتی ایران بالاست و دریافت مکرر حمایت‌های نقدی به طور عادلانه در دهک‌ها توزیع نمی‌شود که در تناقض با عدالت عمودی است. متمرکز کردن اطلاعات مربوط به حمایت‌ها و وام‌های دریافتی گامی مهم در جهت کاهش خطای استثنا و خطای شمول است. اگرچه پی‌بردن به وضعیت دقیق رفاهی خانوار با تکیه بر همه اطلاعات بانکی، بیمه‌ای، دارایی‌ها و ... امکان‌پذیر است اما بخش مهمی از اطلاعات در

دسترس، اطلاعات مربوط به کمک‌های نقدی و وام‌های قرض‌الحسنه دریافتی است که در سامانه مورد نظر در بند «ح» تبصره «۱۷» قانون بودجه سال ۱۳۹۹^۱ این اطلاعات ثبت شده و برای بهره‌برداری در اختیار نهادهای مربوطه قرار می‌گیرد. دسترسی به این اطلاعات می‌تواند مانع از دریافت مکرر شده و با کاهش هم‌پوشانی‌ها، منابع بیشتری را برای حمایت از نیازمندان غیرتحت پوشش، فراهم کند.

۳-۲. کمک به شناسایی نیازمندان

طبق بند «ح» تبصره «۱۷» قانون بودجه سال ۱۳۹۹ همه مؤسسات خیریه خصوصی برای برخورداری از معافیت مالیاتی مکلف به ثبت اطلاعات نوع و میزان حمایت برای همه حمایت‌شوندگان در سامانه اطلاعات حمایتی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی می‌باشند و در صورت عدم ثبت این داده‌ها مشمول معافیت مالیاتی نمی‌شوند. همچنین بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری موظف به ثبت همه وام‌های قرض‌الحسنه پرداخت شده در این سامانه می‌باشند. با تجمیع این اطلاعات، نهادهای حامی اقشار محروم می‌توانند قبل از هرگونه حمایت، وضعیت مالی دریافت‌کنندگان را استعلام کرده و از پرداخت مکرر جلوگیری کنند؛ همچنین این سامانه می‌تواند با اتصال به پایگاه اطلاعات رفاه ایرانیان، خانوارهای نیازمند را برای دریافت حمایت به سازمان‌های حمایت‌کننده معرفی کند و عدالت در بازتوزیع را افزایش دهد. اتصال پایگاه رفاه ایرانیان به این سامانه خطاهای شناسایی محرومان را به کمترین میزان ممکن می‌رساند؛ علاوه بر این، پایگاه رفاه ایرانیان می‌تواند در دیگر سازوکارهای رفاهی مانند پرداخت یارانه‌های نقدی و معیشتی، برخورداری از بیمه سلامت رایگان و سایر برنامه‌های رفاهی مورد استفاده قرار گیرد.

۴-۲. شفافیت

بخش قابل توجهی از حمایت‌ها را افراد حقیقی یا سازمان‌های مردم‌نهادی انجام می‌دهند که فاقد شناسه ملی می‌باشند. بنابراین ضروری است امکان ثبت و راستی‌آزمایی اطلاعات برای این اشخاص فراهم شود. نگاهی به سامانه شناسه ملی اشخاص حقوقی قوه قضائیه نشان می‌دهد حدود ۸۶۰ شخص حقوقی با عنوان خیریه ثبت شده‌اند و امکان ثبت کمک‌های نقدی آنها در سامانه وزارت رفاه فراهم است؛ مابقی سازمان‌های مردم‌نهاد که فاقد کد شناسه ملی هستند و اشخاص حقیقی که به جمع‌آوری وجوه و کمک به نیازمندان اقدام می‌کنند راهی برای ثبت اطلاعات کمک‌ها در سامانه وزارت رفاه ندارند. شاید یکی از دلایل تعلل وزارت رفاه در توسعه این سامانه، موقتی بودن بند «ح» تبصره «۱۷» قانون بودجه است که در این صورت با دائمی شدن این بند انتظار می‌رود این وزارتخانه اقدامات لازم برای ارتقای این سامانه را در اسرع وقت انجام دهد. مسئله مهم دیگر آن است که تاکنون این بند از قانون بودجه سال ۱۳۹۹ اجرایی نشده و سازمان مالیاتی در اعطای معافیت به خیریه‌ها و نهادهای حمایت‌کننده بنا به رویه سابق عمل کرده است.

۵-۲. تکلیف قانونی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی بر تشکیل و ساماندهی پایگاه‌های اطلاعاتی

راستی‌آزمایی پرداخت‌های نقدی مستلزم حاکمیت یکپارچه اطلاعات است. به این شکل که اطلاعات ثبت شده در سامانه موضوع این طرح (سامانه معافیت مالیاتی مؤسسات خیریه)، بایستی با اطلاعات پایگاه رفاه ایرانیان و بانک مرکزی راستی‌آزمایی شود. تراکنش‌های ثبت شده در بانک مرکزی، صحت اصل پرداخت را مشخص می‌کند و پایگاه رفاه ایرانیان نیز می‌تواند استحقاق دریافت‌کننده حمایت را تشخیص دهد. هم‌اکنون پایگاه رفاه ایرانیان در اختیار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی قرار دارد و اطلاعات این سامانه در همکاری با دستگاه‌های مختلف تکمیل می‌شود. از این رو توصیه می‌شود، متولی سامانه موضوع این طرح، وزارت رفاه باشد تا ثبت و راستی‌آزمایی اطلاعات حمایتی خانوارهای ایرانی به صورت یکپارچه در وزارت رفاه متمرکز شود.

۱. این حکم در بند «و» تبصره «۱۷» قانون بودجه سال ۱۴۰۰ نیز تکرار شده است.

هم‌اکنون در سامانه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تنها امکان ثبت کمک‌های نقدی اشخاص حقوقی وجود دارد. در این سامانه از شناسه پرداخت حواله‌های پایا و ساتنا استفاده می‌شود و امکان ثبت اطلاعات صرفاً برای پرداخت‌هایی فراهم است که اشخاص حقوقی دارای شناسه ملی باشند. بنابراین توصیه می‌شود امکان ثبت کمک‌های غیرنقدی و اشخاص حقیقی نیز در سامانه موضوع این طرح میسر شود.

علاوه بر موارد ذکر شده، در بند «ح» و «م» تبصره «۱۶» قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی (مصوب ۱۳۸۳)، آمده است: ماده (۱۶) - به‌منظور نیل به اهداف و اجرای وظایف مصرح در فصل اول و تحقق اصول و سیاست‌های مصرح در فصل دوم این قانون، اختیارات و مسئولیت‌های وزارت رفاه و تأمین اجتماعی به شرح ذیل تعیین می‌گردد:

ح) سازماندهی نظام نظارت و ارزشیابی کارکردهای نظام جامع تأمین اجتماعی و تنظیم و ارائه گزارش‌های مربوطه به شورای عالی رفاه و تأمین اجتماعی.

م) تشکیل پایگاه اطلاعاتی نظام جامع تأمین اجتماعی به‌منظور جمع‌آوری و پردازش اطلاعات مربوط و تعیین شاخص‌های ذی‌ربط در حوزه‌های بیمه‌ای، حمایتی و امدادی.

همچنین در ماده (۸۱) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران، دولت به ایجاد پایگاه اطلاعات، سامانه و پنجره واحد خدمات رفاه و تأمین اجتماعی مکلف شده است:

ماده (۸۱) - دولت مکلف است در اجرای بند «۴۰» سیاست‌های کلی برنامه ششم، نسبت به تدوین برنامه، برقراری، استقرار و روزآمدسازی نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی چند لایه مشتمل بر حوزه امدادی، حمایتی و بیمه‌های اجتماعی به‌جز سلامت با رعایت سطح‌بندی خدمات در سطوح پایه، مازاد و مکمل براساس غربالگری اجتماعی و آزمون وسع و نیازمندی‌های فعال و مبتنی بر سطح دستمزد یا درآمد افراد و خانواده اقدام و پس از طی مراحل قانونی مطابق بودجه سنواتی به اجرا درآورد و به‌منظور ساماندهی منابع و مصارف مربوط به یارانه‌های اجتماعی، رفع همپوشانی‌ها، دسترسی عادلانه به خدمات، اجرای این نظام از طریق ایجاد پایگاه اطلاعات، سامانه و پنجره واحد خدمات رفاه و تأمین اجتماعی و مبتنی بر شکل‌گیری پرونده الکترونیک رفاه و تأمین اجتماعی با تبعیت از پرونده الکترونیک سلامت ایرانیان موضوع ماده (۸۴) این قانون برای تمامی آحاد جامعه صورت می‌پذیرد و کلیه سازمان‌ها، صندوق‌ها، نهادها و دستگاه‌های اجرایی فعال در حوزه رفاه و تأمین اجتماعی که به هر نحوی از انحاء از بودجه دولتی و عمومی استفاده می‌کنند و یا از دولت مجوز فعالیت دریافت می‌نمایند مکلفند طبق ضوابط قانونی از این نظام تبعیت کنند.

بنابراین مسئولیت تشکیل پایگاه اطلاعاتی خدمات رفاه و سازماندهی نظام نظارت و ارزشیابی کارکردهای نظام جامع تأمین اجتماعی برعهده وزارت رفاه قرار دارد.

۳. بررسی طرح از منظر حقوقی

۱. عنوان و مفاد طرح متناسب نیست، لذا مغایر ماده (۱۲۷) «قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی» است؛ چراکه مفاد طرح صرفاً به ثبت کمک‌ها و حمایت‌های صورت گرفته نسبت به اقشار حقیقی آسیب‌پذیر جامعه و تجمیع آنها در یک سامانه پرداخته است و هیچ تکلیف، ممنوعیت، سازوکار و راهکاری را درخصوص جلوگیری از کمک‌های چندباره به دسته‌ای از افراد و محرومیت دسته‌ای دیگر، به‌طور مشخص پیشنهاد نکرده است. همچنین با توجه به اینکه عبارت «سیاست‌های حمایتی» که در عنوان و مفاد این طرح آمده است، مفهومی عام و گسترده دارد و می‌تواند هرگونه کمک و حمایت معوض و بلاعوض و ارائه تسهیلات و همچنین تسهیل فعالیت‌های اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی درخصوص اشخاص حقیقی و حقوقی را شامل شود، درحالی‌که احکام این طرح صرفاً مربوط به کمک‌ها به اشخاص حقیقی آسیب‌پذیر است، لذا پیشنهاد می‌شود عبارت «حمایت‌ها و کمک‌ها به اقشار آسیب‌پذیر» جایگزین عبارت «سیاست‌های حمایتی» در عنوان این طرح شود.

۲. اصول قانون‌نویسی در این طرح رعایت نشده است و باید در قالب ماده‌واحد تنظیم شود. همچنین عبارات «دائمی کردن بند «ح» تبصره

۱۷» قانون بودجه ۱۳۹۹)» و «بند «ح» تبصره «۱۷» قانون بودجه ۱۳۹۹» در ابتدای این طرح زائد و بلاوجه است و باید حذف شود.

۳. به جهت جلوگیری از تعدد عناوین قانون و در راستای اجرای سیاست‌های کلی نظام قانونگذاری پیشنهاد می‌شود این طرح در قالب اصلاح قانون «ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی» ارائه شود.

۴. عبارات «سیاست‌های حمایتی» و «اقتشار آسیب‌پذیر» در این طرح، به دلیل نداشتن تعریف مشخص قانونی واجد ابهام است و از نظر حقوقی پیشنهاد می‌شود مصادیق آن تعیین شود.

۵. عبارت «استحقاق‌سنجی» علاوه بر اینکه از جهت عدم تعریف قانونی واجد ابهام است، اطلاق آن از حیث عدم تعیین ضوابط و معیارهای لازم، مغایر اصل هشتادوپنجم (۸۵) قانون اساسی است.

۶. در اجزای «۱» و «۳» از «مؤسسات خیریه خصوصی» و «مؤسسات خیریه مردم‌نهاد» نام برده شده است. به نظر می‌رسد منظور به‌طور کلی مؤسسات خیریه‌ای بوده است که به‌صورت مردمی و خصوصی اداره می‌شوند؛ لذا برای جلوگیری از تشتت عبارات و تعارض در مفاهیم، بهتر است به‌جای عبارات مذکور از عبارت واحدی استفاده شود.

۷. احکام صدر این مصوبه و کلیه بندهای آن، به جز بند «۱»، ضمانت‌اجرای مشخصی ندارد و لذا باید برای هر یک، ضمانت‌اجرایی متناسب در نظر گرفته شود.

نتیجه‌گیری

در پایان پیشنهاد می‌شود با طرح دائمی شدن بند «ح» تبصره «۱۷» قانون بودجه سال ۱۳۹۹ موافقت شود. چراکه به دلایل مذکور، راه‌اندازی این سامانه گامی اساسی در راستای ساماندهی کمک‌های حمایتی از طریق شناسایی پرداخت‌های مکرر، حذف پرداخت به غیرنیازمندان و جلوگیری از سوءعملکرد مؤسسات خیریه است. این سامانه تصویر روشنی از حجم، پراکندگی و تنوع کمک‌های حمایتی موجود به گروه‌های مختلف اعم از سیاستگذاران، مسئولان اجرایی، مؤسسات خیریه خصوصی و حتی فعالان حوزه اجتماعی ارائه خواهد کرد. به علاوه یکی از دغدغه‌های جدی خیرین مبنی بر حصول اطمینان از فعالیت مؤسسات خیریه خصوصی در این حوزه نیز با این سامانه مرتفع می‌شود. در این صورت مددکاران می‌توانند جهت اعتبارسنجی مؤسسات خیریه به این سامانه مراجعه کنند. همچنین پیشنهاد می‌شود به‌منظور رفع ابهامات حقوقی، متن طرح مذکور به‌صورت زیر اصلاح شود:

کلیه دستگاه‌های موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه ششم توسعه از جمله نهادهای عمومی غیردولتی و بنیادها که به هر شکل از نیازمندان و اقشار آسیب‌پذیر حمایت می‌کنند، مکلفند تمامی حمایت‌ها و کمک‌های خود به اشخاص حقیقی را به تفکیک شماره (کد) ملی فرد دریافت‌کننده حمایت، در سامانه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ثبت نمایند. به‌منظور ساماندهی و کارآمدسازی سیاست‌های حمایتی، اطلاعات سامانه در اختیار تمامی دستگاه‌های فوق قرار می‌گیرد. پس از ثبت اطلاعات، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است امکان استعلام استحقاق‌سنجی افراد دریافت‌کننده حمایت را در اختیار نهادهای حمایت‌کننده قرار دهد.

۱. تنها آن بخش از کمک‌ها و هدایای دریافتی نقدی و غیرنقدی مؤسسات خیریه و عام‌المنفعه که در سامانه مذکور ثبت می‌شوند از معافیت مالیاتی موضوع بند «ط» ماده (۱۳۹) قانون مالیات‌های مستقیم (مصوب ۱۳۹۴) برخوردار خواهند شد.

۲. کلیه صندوق‌های قرض‌الحسنه و بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیردولتی و دولتی مکلفند تسهیلات قرض‌الحسنه پرداخت شده را به تفکیک شماره (کد) ملی در سامانه مذکور ثبت نمایند. در صورت تخلف، مرتکب یا مرتکبان حسب مورد، به مجازات‌های درجه شش قانون مجازات‌های اسلامی محکوم خواهند شد.

۳. وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون، امکان ثبت اطلاعات کلیه وام‌های قرض‌الحسنه و حمایت‌های انجام شده و همچنین استعلام استحقاق‌سنجی افراد را برای مؤسسات خیریه و عام‌المنفعه فراهم نماید. در صورت تخلف، مرتکب یا مرتکبان، حسب مورد به مجازات‌های درجه پنج محکوم خواهند شد.